

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΛ. ΠΑΥΛΟΥ

Καθηγητής Ποινικού Δικαίου

I. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ

1962: Γεννήθηκε στην Καρδίτσα, όπου και παρακολούθησε τις εγκύκλιες σπουδές

1980 - 1984: Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης

1984 - 1986: Μεταπτυχιακές σπουδές στις Ποινικές Επιστήμες του Νομικού Τμήματος ΑΠΘ

1986: Δικηγόρος στον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης

1984 – 1987: Συνεργάτης (EMY) στον Τομέα Ποινικών και Εγκληματολογι-κών επιστημών ΑΠΘ

1988: Διδάκτορας (ΑΡΙΣΤΑ) Νομικών Επιστημών του Νομικού Τμήματος ΑΠΘ με θέμα της διατριβής: «Τα εγκλήματα περί το νόμισμα κατά τον ελληνικό ποινικό Κώδικα»

1989: Ειδικός Επιστήμονας του Τομέα Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών της Νομικής Σχολής Θράκης

1990: Λέκτορας

1994: Επίκουρος Καθηγητής

1999: Αναπληρωτής Καθηγητής

2006: Καθηγητής

I. ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

A. Μονογραφίες

1. «Εγκλήματα περί το νόμισμα. Άρθρα 207 - 215 ΠΚ». Θεσ/νίκη 1989, (2^η εκδ. 2002) (pdf)
2. «Η Δήμευση στον Ποινικό Κώδικα και τους ειδικούς Ποινικούς νόμους». 1994 (pdf)
3. Εγκλήματα περί το νόμισμα (άρθρα 207 - 215 ΠΚ), σε «Συστηματική Ερμηνεία του Ποινικού Κώδικα»
4. Ναρκωτικά. Δογματικά και ερμηνευτικά προβλήματα του νόμου 1729/1987. 1997 (2^η έκδ. 2002)
5. Εγκλήματα πλαστότητας. Τευχ. Α'. Εγκλήματα περί το νόμισμα. 1^η εκδ. 1999 (2^η εκδ. 2007)
6. Οι αρχές της φαινομενικής συρροής. τ. I: Επικουρικότητα και Συρροή. [Συμβολή στη δογματική ανάλυση του αλληοαποκλεισμού διατάξεων και της φαινομενικής συρροής εγκλημάτων στο Ποινικό Δίκαιο]. 2003
7. «Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας. Άρθρα 372 – 384^a ΠΚ. 2006
8. Ναρκωτικά. Δογματικά και ερμηνευτικά προβλήματα των ποινικών διατάξεων του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά. 3^η εκδ. 2008
9. Η νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες στη διαχρονική της διάσταση: Από τον ν. 2331/2995 στο ν. 3691/2008. 2009
10. Παύλου/Σάμιος (επιμ.), Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι, Ερμηνεία κατ' άρθρον, τόμοι I, II, 2012 (2016)
11. Ναρκωτικά: Ερμηνεία του ν. 4139/2013. Παύλου/Σάμιος, Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι. 4η ενημέρωση. 2014

Β. Επιμέλεια εκδόσεων

1. Ναρκωτικά. Η πορεία προς τη νέα ρύθμιση. [Εργαστήριο Ποινικού και Ποινικού Δικονομικού Δικαίου, Νομικής Σχολής ΔΠΘ]. αρ. 2. 1994
2. Τα Πρακτικά του 1^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου Εργαστηριακής Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας. Θεσσαλονίκη. 2001

Γ. Συλλογές Νόμων

1. (Παύλου/Μπέκα), Συλλογή ειδικών ποινικών νόμων. Η προστασία των εννόμων αγαθών της ζωής, υγείας, ιδιοκτησίας και περιουσίας. 1^η εκδ. 1996, 2^η εκδ. 2002
2. Η ποινική νομοθεσία για τα ναρκωτικά, για το ξέπλυμα του βρόμικου χρήματος και το οργανωμένο έγκλημα. (εκδ. ΕΑΔΠ – ΔΠΘ). 2001, 2^η εκδ. 2003, 3^η εκδ. 2007
3. «Οι αποφάσεις – πλαίσια» του Συμβουλίου της Ε.Ε.». 2005
4. Κώδικας Ναρκωτικών. 2006
5. (Χαραλαμπάκη – Παύλου), Ποινικός Κώδικας. 2007
6. (Παύλου/Μπέκα), Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι. 2008
7. (Παύλου/Πιτσουλάκη), Κώδικας Ναρκωτικών. 2014

Δ. Άρθρα - Μελέτες

1. Μεταβολές των ποινών στο Αττικό Δίκαιο. 'Ενα παράδειγμα προβολής των κοινωνικών εξελίξεων στο δίκαιο. Επιστημονική Επετηρίδα Δ.Σ.Θ. 5 [1984], σ. 41 - 63, [= αυτοτελής έκδοση 1985, σ. 1 - 90]
2. Αποπλάνηση παιδιών (άρθρο 339 Π.Κ.) και παρά φύση ασέλγεια με ανήλικο (άρθρο 347 § 1 περ. β' Π.Κ.). - 'Ένα ιδιάζον πρόβλημα συρροής. Αρμεν. 40 [1986], σ. 374 - 379
3. Παρατηρήσεις στο Βουλ. Δ.Σ.Α.Α 310/1986. (Σχετικά με την κλοπή χρήσεως μεταφορικού μέσου). Αρμεν. 41 [1987], σ. 235 - 238
4. Η «εκμετάλλευσις διαπεπιστευμένων» (άρθρο 257 Π.Κ., 120 Σ.Π.Κ.) Δογματική προσέγγιση του προστατευόμενου εννόμου αγαθού. Αρμεν. 42 [1988], σ. 409 - 417
5. Η υποχρέωση αναγνώσεως των «λοιπών» εγγράφων (άρθρο 364 ΚΠΔ) και ο αναιρετικός έλεγχος. Αρμεν. 42 [1988], σ. 1185 - 1194
6. Η προμήθεια ναρκωτικών για προσωπική χρήση (άρθρο 12 δ 1 v.1729/1987). Αρμεν. 43 [1989], σ. 292 - 298
7. Η δήμευση μεταφορικών μέσων κατά τον Τελωνειακό Κώδικα και άλλους ειδικούς ποινικούς Νόμους. Αρμεν. 43 [1989], σ. 733 - 743
8. Η πλαστοποίηση του νομίσματος (Ιστορική «ανάγνωση» του προστατευόμενου εννόμου αγαθού). Επιστημονική Επετηρίδα Δ.Σ.Θ. 9 [1988], σ. 109 - 121
9. Πλαστογραφία και ακάλυπτη επιταγή. Συγχρόνως μία συμβολή στην

- έννοια του πλαστού εγγράφου. Αρμεν. 1990, σ. 288 επ.
10. Το θεσμικό πλαίσιο της ποινικής καταστολής της εγκληματικότητας των ανηλίκων κατά τον 19ο αι. στην Ελλάδα, «Αφιέρωμα εις τον Κωνσταντίνον Βαβούσκον», τ. Δ'. 1991, σ. 237 - 247
11. Η φωτοτυπία ως «έγγραφο» και ως «πλαστό έγγραφο». Μία ακόμη συμβολή στην ερμηνεία των εγκλημάτων πλαστότητας. Υπερ. 1991, σ. 301 επ.
12. Οι νέες τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα. (Μία πρώτη καταγραφή και αποτίμηση των ρυθμίσεων του ν. 1941/91, ΠΧρ 1991, σ. 377 επ.)
13. «Τα ερμηνευτικά και δογματικά προβλήματα του άρθρου 1 ν. 1960/1991», Παρέμβαση στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο της ΕΕΠΔ («Πρακτικά». 1993, σ. 163 επ.)
14. Προβλήματα της δημεύσεως στους ειδικούς ποινικούς νόμους. (Με αφορμή ενδεικτικές δικαστηριακές λύσεις), Υπερ. 1991, σ. 705 - 729
15. Συσχέτιση της αντικειμενικής υποστάσεως των άρθρων 5 και 12 ν. 1729/1987 (περί ναρκωτικών), Υπερ. 1992, σ. 1237 - 1243
16. Οι συζητούμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες για την τροποποίηση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, Αρμεν. 1993, σ. 597 - 616
17. Η ρύθμιση του άρθρου 1 ν. 2145/1993. Ειδική μορφή μετατροπής της ποινής ή ιδιάζουσα υφ' όρον απόλυσης; Υπερ. 1993, σ. 1213 - 1219
18. Αξιόποινη απόπειρα και έγκλημα «εκ του αποτελέσματος». σε «Προβλήματα της Απόπειρας στο Ποινικό Δίκαιο». 1995, 193 - 204
19. Οι αρχές της αναλογίας κατά την επιβολή παρεπομένων ποινών: ένα εγγυητικό «επιμετρητικό» πρόχωμα; ΜΝΗΜΗ II [Δασκαλόπουλου-Σταμάτη-Μπάκα]. τ. Α'. 1996, σ. 365 - 383. [= Υπερ. 1995, σ. 451 επ.]
20. Παρατηρήσεις επί του Σχεδίου του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. σε Μανωλεδάκης, (επιμ). «Το Σχέδιο του Νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Οι σχετικές παρατηρήσεις του νομικού κόσμου της χώρας». 1996, σ. 300 - 311
21. Η «άδεια για έγκληση» ταυτίζεται με την «άδεια για δίωξη» (άρθρα 54, 55ΚΠΔ), Υπερ. 1996, σ. 645 επ.
22. Η δήμευση οχημάτων μεθυσμένων οδηγών. [ή πώς θυσιάζονται οι εγγυητικές αρχές της καταστολής για τη θεαματικότητα της γενικής προλήψεως], ΠΧρ 1997, σ. 937 – 947.
23. «Συρροή συμμετοχής», «Συμμετοχή σε συρροή» και «πολλαπλή συμμετοχή στο ίδιο έγκλημα». Προβλήματα κατανοήσεως και μετρήσεως της πολυσήμαντης εγκληματικής δράσεως του συμμετόχου. σε «Προβλήματα της συμμετοχής στο έγκλημα». 1998, σ. 197 - 218
24. Η απόπειρα των εγκλημάτων της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά στη νομολογία, Υπερ. 1998, σ. 137 επ., 174 επ.
25. Προβλήματα ερμηνείας και εφαρμογής του νόμου περί επιταγής μετά και τις πρόσφατες τροποποιήσεις, Υπερ. 1998, σ. 259 επ.
26. Το άρθρο 232α ΠΚ: «μη συμμόρφωση σε προσωρινή διαταγή κλπ».

- Η νεκρανάσταση μίας κυρωτικής υπερβολής. Υπερ. 1998, σ. 945 επ.
27. Η «νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές ενέργειες» (άρθρο 2 ν. 2331/1995) και ιδίως η οριοθέτησή της από την «αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος» (άρθρο 394 ΠΚ), Υπερ. 2000, σ. 633 επ.
28. Η άσκηση της εφέσεως από τον Εισαγγελέα και η χρήση σύγχρονης επικοινωνιακής τεχνολογίας, Υπερ. 2000, σ. 1169 επ.
29. Το κυρωτικό πεδίο των άρθρων 5 και 12 ν. 1729/1987 και η ακριβέστερη διάκριση και οριοθέτησή τους (ή η κυρωτική διαφοροποίηση στη μεταχείριση του διακινητή, του χρήστη και του χρήστη – μικροδιακινητή), ΠΧρ 2001, σ. 385 επ.
30. Η μετεξέλιξη της διακινδυνεύσεως σε βλάβη και τα ανακύπτοντα ζητήματα συρροής, ΠΧρ 2001, σ. 961 επ.
31. Το ειδικό καθεστώς υφ' όρον απολύσεως και εν γένει εκτίσεως των ποινών για ναρκωτικά του άρθρου 19Α ν. 1729/1987 (ν. 2943/2001). Μία ανταποδοτική ανατροπή της ειδικής προλήψεως; ΠΧρ 2001, σ. 1065 επ.
32. Η τοξικοεξάρτηση και η απόδειξή της, Αρμεν 2002, 1280 επ. (= Πλογ 2003, σ. 1653 επ.)
33. Το διασυνοριακό έγκλημα και η σταδιακή προσαρμογή της ελληνικής ποινικής νομοθεσίας για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή του, ΠΧρ 2002, σ. 776 επ.
34. Η ιδιότητα του δράστη του εγκλήματος της καταχρήσεως εξουσίας (άρθρο 239 περ. β' ΠΚ). (Με αφορμή και την ΜΟΔ Ροδόπης 5/2001), Πλογ 2002. σ. 443 επ.
35. Ο ν. 3074/2002 και η κατ' εξαίρεση δι' απευθείας κλήσεως παραπομπή του υπαλλήλου που κατηγορείται για κακούργημα στο αρμόδιο δικαστήριο, ΠοινΔικ 2003, σ. 419 επ.
36. Διωκτικές εκτροπές στην εφαρμογή του ν. 2331/1995 για το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος και ο απαιτούμενος εξορθολογισμός της εφαρμογής του, ΠΧρ 2003, σ. 193 επ. (= Τιμ. Τ. Ν. Ανδρουλάκη)
37. Το άρθρο 232^α ΠΚ ή το ποινικό δίκαιο ως μέσον αναγκαστικής εκτελέσεως αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων, Τόμος προς τιμήν Α. Καργάδου. 2004, σ. 703 επ.
38. Το ποινικό δίκαιο και οι «αποφάσεις – πλαίσιο» του Συμβουλίου της Ε.Ε. Μία ακόμη (επικίνδυνη) πύλη εισόδου του ευρωπαϊκού ποινικού δικαίου στο ελληνικό, ΠΧρ 2004, σ. 961 επ.
39. Ο δράστης της νομιμοποίησεως εσόδων (ν. 2331/1995) δεν μπορεί να είναι και δράστης της παραγωγικής του βρώμικου χρήματος προγενέστερης εγκληματικής δραστηριότητας. Μία νομολογιακή κυρίως επισκόπηση του ζητήματος με αφορμή και την ΑΠ 402/2004, Πλογ 2004, σ. 519 επ.
40. «Και πάλι η (ανεπίτρεπτη) δήμευση οχημάτων στο προσκήνιο, και η ορθή τούτη τη φορά αντιμετώπισή της με την υπ. αρ. 108/Εγκ.1/17.1.2005 του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου», ΠοινΔικ 2005,

σ. 447 επ.

41. Το «πάγωμα των λογαριασμών» και το ξέπλυμα του βρόμικου χρήματος. Ειδικότερα προβλήματα, ΠΧρ 2005, σ. 769 επ.
42. «Προβλήματα του Ν. 1608/1950 ενόψει της διευρυμένης έννοιας της «δημόσιας περιουσίας» (άρθρο 263^Α ΠΚ). Με χαρακτηριστικό παράδειγμα το έγκλημα της υπεξαιρέσεως», Πλογ 2005, σ. 397 επ.
43. Οι «κοινές οιμάδες έρευνας». Μία (επερχόμενη) θεσμική ρύθμιση – ρωγμή της εγγυητικής λειτουργίας του ποινικού μας συστήματος στα πλαίσια εναρμονίσεως σε Απόφαση – Πλαίσιο της Ε.Ε., σε «Ενώπιον» 2006.
44. Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης (ν. 3251/2004) και έκδοση ελλήνων πολιτών. Νομολογιακές τάσεις – συνταγματικές εντάσεις, ΠΧρ 2006, σ. 193 επ.
45. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Από τον Ν. 2331/1995 στον Ν. 3424/2005: η εξέλιξη και γιγάντωση μίας δογματικής και κυρωτικής εκτροπής, ΠΧρ 2006, σ. 342 επ.
46. «Απορρόφηση» και «επικουρικότητα» στη φαινομενική συρροή και ειδικότερα η αρχή της «μη τιμωρητής πρότερης ή ύστερης πράξεως, ΠΧρ 2006, σ. 769 επ.
47. (Προηγούμενη εγκληματική δραστηριότητα) Ταυτολογία ή μετεξέλιξη; Μία ακόμη συμβολή στη δογματική κατανόηση του ν. 2331/1995 (για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα) υπό το πρίσμα των πρόσφατων ρυθμίσεων του ν. 3424/2005 και 3472/2006, ΠΧρ 2006, σ. 385 επ.
48. Τα τελούμενα από υπάλληλο εγκλήματα του ν. 3074/2002, εφόσον εμπίπτουν και στα κυρωτικά όρια του ν. 1608/1950, παραπέμπονται στο ακροατήριο αποκλειστικά και μόνον με βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών (άρ. 308 παρ. 1 ΚΠΔ) και όχι με απευθείας κλήση στο ακροατήριο, ΠΧρ 2007, σ. 756 επ.
49. Ο Ν. 3691/2008 για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησεως εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησεως της τρομοκρατία. Η οριστικοποίηση μιας διαχρονικής δογματικής εκτροπής και η εμπέδωση της καταστατικής αυθαιρεσίας, ΠΧρ 2008, σ. 923 επ. (=Τ.Τ. Αλεξιάδη)
50. Ευρωπαϊκή Ένωση και ΕΣΔΑ. Ιδίως ενόψει και της συζητούμενης προτάσεως αποφάσεως-πλαισίου (COM 2004/328 τελικό) για «ορισμένα δικονομικά δικαιώματα στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση», ΠΧρ 2008, σ. 97 επ. (= Ποινικές επιστήμες. Θεωρία και πράξη. Τιμ.Τ. Μπενάκη). 2009, σ. 1113 επ.)
51. Η σύγχρονη ποινική νομοθεσία και η διαφαινόμενη σταδιακή μεταβολή του ρόλου του εισαγγελέα, ΠοινΔικ 2009, σ. 66 επ. (=Τ.Τ. Καλ. Σπινέλλη. 2010, σ. 1171 επ.)
52. Η αναθεώρηση του ΚΠΔ. Οι αναγκαίες εν γένει τροποποιήσεις και ιδίως η υπέρβαση των αλληλοσυγκρουόμενων (ενδο)δικονομικών

μοντέλων ουσιαστικής περατώσεως της κύριας ανακρίσεως και παραπομπής των κακουργημάτων στο ακροατήριο, ΠΧρ 2009, σ. 673 επ. (= Τ.Τ. Καρρά)

53. Ο «διακινητής», ο «χρήστης» και ο «διακινητής – χρήστης» ναρκωτικών. Η πρακτικά ασαφής και νομικά πάντως δυσχερής κυρωτική διαφοροποίηση μίας «γκρίζας ζώνης» του αξιοποίου, σε «ΕΣΔΙ, Εγκληματικότητα και κράτος δικαίου». 2009, σ. 93 – 116

54. Η αναθεώρηση του ΚΠΔ: Οι προφανείς αναγκαιότητες και οι προσφορότερες κατευθύνσεις, Τιμητικός Τόμος Καθηγητή Ιωάννη Βούλγαρη, 2010, σελ. 907 επ.

55. Η ποινική προστασία των μέσων πληρωμής στην Ε.Ε. Και μία νομοτεχνική πρόταση για την ορθολογικότερη ενσωμάτωση της 2001/413/ΔΕΥ Αποφάσεως-Πλαισίου «για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας που αφορούν τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών» στην ελληνική έννομη τάξη, ΠΧρ 2010, σ. 353 επ.

56. Ο πρόσφατος ν. 3811/2009 και ειδικότερα οι τροποποιήσεις της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά (Κ.Ν.Ν.) ΠοινΔικ 2010, 454 επ.

57. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες: αντεγκληματική σκοπιμότητα και νομοτεχνική κατάστρωση του νόμου, σε: «ΕΣΔΙ, Ποινικό δίκαιο σήμερα. Μέσο προστασίας ή μέτρο ελευθερίας;», 2010, 121 επ.

58. Η «δημόσια περιουσία» ως προνομιακός στόχος του οικονομικού εγκλήματος: καθορισμός του (εννοιολογικού) εύρους της και (ανάγκη;) διακρίνουσας προστασίας της, ΠΧρ 2011, σ. 412 επ.

59. Η αξιόποινη υπερημερία (και ιδίως προς το δημόσιο): αληθινή προσβολή της περιουσίας ή καταχρηστική ποινικοποίηση; Δογματικές και δικαιοπολιτικές σκέψεις με αφορμή το αξιόποινο της οφειλής στο δημόσιο, σε ΔΣΠ/ΕΕΠ/ΕΕΕ, «Επίκαιρα ζητήματα περιουσιακού δικαίου», 2011, 57 επ.

60. Η ποινικοποίηση της χρήσεως ναρκωτικών. 'Ενα ζήτημα στα δικαιοκρατικά όρια του Ποινικού Δικαίου και το συζητούμενο νομοσχέδιο για την αντικατάσταση της αντιναρκωτικής νομοθεσίας, ΕΝΩΠΙΟΝ 2012.

61. «Η ιδεολογικο-πολιτική ανάγνωση της ιστορίας της καταστολής από τον Μανωλεδάκη: από τις απαρχές του ποινικού δικαίου μέχρι την παγκοσμιοποίησή του», ΜΝΗΜΗ Ιωάννη Μανωλεδάκη. ENOBE. 2012, 111 επ.

62. 'Ένας φαύλος κύκλος χωρίς τέλος: οι τροποποιήσεις του ΠΚ (για την επιτάχυνση της Δικαιοσύνης και την αποσυμφόρηση των φυλακών). Και μία πρόταση για μία συνολική, ουσιαστική και πρακτικά εφικτή λειτουργική αναθεώρηση του ποινικού μας συστήματος, ΠοινΔικ 2012, σ. 921 επ.

63. «Η εκ βάθρων αναδιάταξη του συστήματος ποινών ως αυτονόητη προϋπόθεση για την επανεκκίνηση της ποινικής δικαιοσύνης: η πρόταση του Σχεδίου», ENOBE 2013, 29 επ.

64. Νομιμοποίηση εσόδων από εκβίαση και τοκογλυφία στα πλαίσια εγκληματικής οργάνωσης: Η κρίσιμη υπαγωγή ιδίως ενόψει και της διαχρονικής ισχύος περισσότερων νόμων. Με αφορμή την ΤρΕφΚακθεσ 1825/2013, ΠοινΔικ 2013, 917 επ.

65. Η μαγνητοφώνηση τηλεφωνικών συνδιαλέξεων υπόπτων από τις αρχές. Θεσμικό πλαίσιο, δικαιοκρατικά όρια, πρακτικές στρεβλώσεις και εκτροπές. Μία πρώτη καταγραφή προβλημάτων και σκέψεων. ΠΧρ 2015, 161 επ.

66. Η αξιόποινη υπερημερία προς το Δημόσιο (άρθρο 25 Ν. 1882/1990) Η ουσιαστική (ανομιμοποίητη) απαξία του εγκλήματος, τα ανακύπτοντα προβλήματα συρροής προς τα φορολογικά εγκλήματα και ο προφανής κίνδυνος της (ανεπίτρεπτης) διπλής τιμώρησης της ίδιας πράξεως, Ποινχρον 2016, 1 επ. ([pdf](#))

Ε. Γνωμοδοτήσεις (δημοσιευμένες)

1. Λεωφορεία: εκτέλεση συγκοινωνιακού έργου με τουριστικά λεωφορεία σε διαδρομές που έχουν ανατεθεί σε άλλους οργανισμούς μεταφορών. Εφαρμογή ν. 711/1977 και όχι ν. 1903/1990 (Ιδιωτ. Γνωμοδότηση με Λ. Μαργαρίτη), Υπερ. 1995, σ. 439 επ.
2. Προβλήματα ερμηνεία του εγκλήματος της παραχαράξεως, Υπερ. 2000, σ. 935 επ.
3. Η χρήση των στοιχείων υιοθεσιών ως παρανόμων αποδεικτικών μέσων (με Φουντεδάκη και Δημήτραινα), ΠοινΔικ 2002, σ. 915 επ.

ΣΤ. Βιβλιοκρισίες

1. Στο έργο των Μαργαρίτη/Δημήτραινα, Ακάλυπτη επιταγή. Ζητήματα ουσιαστικού και δικονομικού ποινικού δικαίου, Πλογ 2001, σ. 326 επ.
2. Στο έργο του Δημήτραινα, «Έγκλήματα Φοροδιαφυγής» Ζητήματα φοροδιαφυγής στο εισόδημα, στο ΦΠΑ και στα φορολογικά στοιχεία, ΠοινΔικ 2012, 608 επ.

Ζ. Παρατηρήσεις στη νομολογία

1. Παρατηρήσεις στο Συμβ.Πλημ Θεσ/νίκης 618/90, Υπερ. 1991, 66 επ.
2. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΕφΘράκης 98/1990, Υπερ. 1991, 428 επ.
3. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΡοδοπ 20/1990, Υπερ. 1991, 705 επ.
4. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΘεσ 1480/1990, Υπερ. 1991, 706
5. Παρατηρήσεις ΤριμΠλημΘεσ 7829/1990, Υπερ. 1991, 708 επ.
6. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΡοδόπης 21/1990, Υπερ. 1991, 708 επ.
7. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΚοζάνης 50/1990, Υπερ. 1991, 709 επ.
8. Παρατηρήσεις ΤριμΕφΘεσ 199/1990 Υπερ. 1991, 710 επ.
9. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΑλεξανδρ 233/1991, Υπερ. 1991, 888 επ.
10. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΚαρδίτσας 16/1990, Υπερ. 1991, 915 επ.
11. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΚαρδίτσας 20/1990, Υπερ. 1991, 916 επ.
12. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΚαρδίτσας 15/1990, Υπερ. 1991, 1172 επ.

13. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΚαρδίτσας 130/1990, Υπερ. 1991, 1177 επ.
14. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΚατερίνης 84/1991, Υπερ. 1992, 120 επ.
15. Παρατηρήσεις ΣυμβΕφΘράκης 181/1991, Υπερ. 1992, 336 επ.
16. Παρατηρήσεις ΔιατΕισΠρωΤΚαστοριάς 26/1991, Υπερ.1992, 393 επ.
17. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΑλεξανδρ. 10/1991, Υπερ. 1992, 627 επ.
18. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΘεσ 175/1991, Υπερ. 1992, 909 επ.
19. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΘεσ 1524/1991, Υπερ.1992, 910 επ.
20. Παρατηρήσεις ΣυμβΕφΘεσ 118/1991, Υπερ.1993, 313 επ.
21. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΑλεξανδρ 101/1992, Υπερ. 1993, 623 επ.
22. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΑλεξανδρ 148/1992, Υπερ. 1993, 633 επ.
23. Παρατηρήσεις ΣυμβΠλημΑλεξανδρ 10/1993, Υπερ. 1993, 1160 επ.
24. Παρατηρήσεις σε ΣυμβΠλημΚαστ 83/1998 Υπερ. 1999, 409
25. Παρατηρήσεις σε ΣυμβΠλημμΘεσ 1119/1993, Υπερ. 1994, 124 επ.
26. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΘεσ 2036/1993, Υπερ. 1994, 124 επ.
27. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΘεσ 1966/1994, Υπερ. 1994, 1417 επ.
28. Παρατηρήσεις σε ΣυμβΠλημμΘεσ 1119/1993, Υπερ. 1994, 124 επ.
29. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΘεσ 2036/1993, Υπερ. 1994, 124 επ.
30. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΘεσ 1966/1994 , Υπερ. 1994, 1417 επ.
31. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΘεσ 2512/1994, Υπερ. 1994, 1421 επ.
32. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΚρητ. 113/1993, Υπερ. 1995, 748 επ.
33. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΑθ. 3302/1994, Υπερ. 1995, 761 επ.
34. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΘεσ. 2504/1994, Υπερ. 1995, 774 επ.
35. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΚαστορ. 35/1994, Υπερ. 1995, 784 επ.
36. Παρατηρήσεις στην ΣυμβΠλημΘεσ 440/1995, Υπερ. 1996, 582
37. Παρατηρήσεις στην ΣυμβΠλημΘεσ 905/1995, Υπερ. 1996, 587
38. Παρατηρήσεις στην ΑΠ 25/1996, Υπερ. 1996, 806
39. Παρατηρήσεις στην ΠολΠρωΤΘεσ 13637/1996, Υπερ. 1996, 849.
40. Παρατηρήσεις στην ΣυμβΕφΘεσ 576/1996, Υπερ. 1996, 1018
41. Παρατηρήσεις στην ΣυμβΕφΠατρ 167/1996, Υπερ. 1996, 1023
42. Παρατηρήσεις στην ΑΠ 930/1996, Υπερ. 1996, 1293
43. Παρατηρήσεις στην ΣυμβΠλημΘεσ 937/1996, Υπερ. 1996, 1331
44. Παρατηρήσεις στην ΣυμβΝαυτΠειρ 418/1996, Υπερ. 1997, 102 επ., 111 επ..
45. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΑθ 3481/1996, Υπερ. 1997, 348 επ.
46. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΡοδοπ 32/1996, Υπερ. 1997, 358 επ.
47. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΚαρδίτσας 241/1996, Υπερ. 1997, 1077 επ.
48. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΕφΘρ 89/1995, Υπερ. 1998, 78 επ.
49. Παρατηρήσεις στο ΣυμβΠλημΚαστ 35/1997, Υπερ. 1998, 100 επ.
50. Παρατηρήσεις σε ΣυμβΠλημΚαστ 83/1998 Υπερ. 1999. 409
51. Παρατηρήσεις σε ΑΠ 320/2001 ΠΧρ 2001, 981 επ.
52. Παρατηρήσεις σε ΑΠ 358/2001 ΠΧρ 2001, 990 επ.
53. Παρατηρήσεις σε ΑΠ 344/2001 ΠΧρ 2001, 1080 επ.

54. Παρατηρήσεις σε ΤριμΕφΠειρ 195 – 195^ο/2000, ΠοινΔικ 2001, 493 επ.
55. Παρατηρήσεις στην ΤριμΕφΘεσ 3068/2000, Αρμεν. 2001, 973 επ.
56. Παρατηρήσεις στην ΤριμΠλημΛευκ 628/2000, ΠΧρ 2002, 69
57. Παρατηρήσεις στην ΣυμβΕφΘεσ 1756/2001, ΠΧρ 2002, 440 επ.
58. Παρατηρήσεις στα ΣυμβΕφΘρ 78/2000 και 99/2001 ΠΧρ 2002, 362 επ.
59. Παρατηρήσεις στην ΤριμΕφΘεσ 324/2003, ΠοινΔικ 2003, 912 επ.
60. Παρατηρήσεις σε ΣυμβΠλημΚαστ 83/1998 Υπερ. 1999. 409
61. Παρατηρήσεις σε ΑΠ 320/2001 ΠΧρ 2001, 981 επ.
62. Παρατηρήσεις σε ΑΠ 358/2001 ΠΧρ 2001, 990 επ.
63. Παρατηρήσεις σε ΑΠ 344/2001 ΠΧρ 2001, 1080 επ.
64. Παρατηρήσεις σε ΤριμΕφΠειρ 195 – 195^ο/2000, ΠοινΔικ 2001, 493 επ.
65. Παρατηρήσεις στην ΤριμΕφΘεσ 3068/2000, Αρμεν. 2001, 973 επ.
66. Παρατηρήσεις στην ΤριμΠλημΛευκ 628/2000, ΠΧρ 2002, 69
67. Παρατηρήσεις στην ΣυμβΕφΘεσ 1756/2001, ΠΧρ 2002, 440 επ.
68. Παρατηρήσεις στα ΣυμβΕφΘρ 78/2000 και 99/2001 ΠΧρ 2002, 362 επ.
69. Παρατηρήσεις στην ΤριμΕφΘεσ 324/2003, ΠοινΔικ 2003, 912 επ.
70. Παύλου/Βαθιώτη (μετάφραση – επιμέλεια): «Υπόθεση Χριστοφοράκου»: Η πρώτη απόφαση του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου της Γερμανίας για την μη εκτέλεση του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Συλλήψεως, ΠοινΔικ 2009, 1098 επ.
71. Παρατηρήσεις στην ΑΠ 680/2009 (Παύλου/Βαθιώτης), ΠοινΔικ 2010, 399 επ.

III. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Από το 1990 μέχρι και σήμερα διδάσκει τα προπτυχιακά μαθήματα: «Ποινικό Δίκαιο I», «Ποινικό Δίκαιο II», «Ποινικό Δίκαιο III», «Εφαρμογές Ουσιαστικού Ποινικού και Ποινικού Δικονομικού Δικαίου», «Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι» και «Ειδικό Ποινικό Δίκαιο» και από το 1999 στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος το μάθημα των «Ειδικών Ποινικών Νόμων» και του «Ουσιαστικού Ποινικού Δικαίου», όντας επιβλέπων σε διπλωματικές εργασίες στο πεδίο του Ουσιαστικού Ποινικού Δικαίου καθώς και σε διδακτορικές διατριβές.

IV. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. **Μέλος επιτροπής** για την σύνταξη του Κανονισμού Ιδρύσεως και Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής ΔΠΘ
2. Μέλος της **Συντονιστικής Επιτροπής** του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής ΔΠΘ και **Αναπληρωτής Συντονιστής του ΠΜΣ** από το 1999 έως και το 2007

3. Μέλος της **Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών** του ΔΠΘ
4. **Εξεταστής** σε όλες τις εισαγωγικές εξετάσεις για το ΠΜΣ στο μάθημα του Ουσιαστικού Ποινικού Δικαίου από το 1999 έως σήμερα
5. **Επιβλέπων Καθηγητής** σε εργασίες των φοιτητών του Μεταπτυχιακού, σε διπλωματικές εργασίες και μέλος των τριμελών εξεταστικών επιτροπών
6. **Επιβλέπων Καθηγητής** και μέλος Τριμελών Συμβουλευτικών Επιτροπών για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών
7. **Μέλος Επαμελών Εξεταστικών Επιτροπών** διδακτορικών διατριβών

V. ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Την 21/11/2002 διορίστηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ως **Αναπληρωτής Πρόεδρος** της Ομάδας Εργασίας για Θέματα Ποινικού Δικαίου, στο Συμβούλιο της Ε.Ε. στις Βρυξέλλες (Νοέμβριος 2002 – Ιούλιος 2003), και μετέχει και σήμερα σε διάφορες αποστολές, συνέδρια ή επιτροπές στην Ε.Ε.

VI. ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

1. Μέλος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για την **Αναθεώρηση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας** μέχρι και τον Ιούνιο του 2009
2. Μέλος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για την **Αναθεώρηση του Νόμου για την Νομιμοποίηση Εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες** (2010)
3. Μέλος της **Επιτροπής Δικαιοσύνης** του ΔΣΘ (από το 2009)
4. Μέλος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για την **Αναθεώρηση του Ποινικού Κώδικα [Επιτροπή Μανωλεδάκη]** (2010 - 2012)
5. Μέλος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για την **Αναθεώρηση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας [Επιτροπή Μαργαρίτη]** (2013 - 2014)
6. Μέλος της **Επιτροπής Κωδικοποίησης του Σχεδίου ΠΚ [Επιτροπή Μαρκή]** (2014)
7. Μέλος της **Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για τον Ποινικό Κώδικα** (επιτροπή Αργυρόπουλου, 2015)

VII. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. Εισηγητής Κομοτηνή στα πλαίσια Ημερίδας στη Νομική Σχολή ΔΠΘ με θέμα: «Οι νέες τροποποιήσεις από τον ν. 1941/91 του Π.Κ. του ΚΠΔ και του ΚΠολΔ»
2. Συμμετοχή με παρέμβαση στο Δ' Πανελλήνιο Συνέδριο της «Ελληνικής Εταιρίας Ποινικού Δικαίου»
3. Εισηγητής σε Ημερίδα με θέμα: «Ναρκωτικά: Συγκριτική πα-ρουσίαση του Πορίσματος της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής, του

νομοσχεδίου του Υπουργείου Υγείας - Πρόνοιας και της Προτάσεως Νόμου της αντιπολιτεύσεως» [Κομοτηνή 12/5/1992]

4. Εισηγητής στην Κομοτηνή την 21/1/1993 σε Ημερίδα με θέμα: «Ποινικό Δίκαιο και Ιδεολογία»
5. Εισηγητής στην Κομοτηνή την 5/2/1993 σε Ημερίδα με θέμα: «Προβλήματα των Ειδικών Ποινικών νόμων»
6. Εισηγητής σε Ελληνογαλλική Ημερίδα στην Κομοτηνή την 5/5/1993 με γενικό θέμα: «Ο νέος Γαλλικός Ποινικός Κώδικας» και θέμα εισηγήσεως: «Δυσχέρειες εφαρμογής του κανόνα της αναλογικότητας κατά την επιβολή της δημεύσεως»
7. Εισηγητής σε Ημερίδα του Τομέα Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών Νομικής Θράκης στην Κομοτηνή (10/11/1993) με θέμα: «Ναρκωτικά: ο ν. 2161/1993»
8. Εισηγητής στις 20/4/1994 στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κομοτηνής, με θέμα «Το ποινικό δίκαιο στην Αρχαιότητα»
9. Εισηγητής στην Α' διήμερη Επιστημονική Συνάντηση των Τομέων Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών των Πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης και Θράκης στην Κομοτηνή (25, 26/11.1994) με θέμα: «Αξιόποινη απόπειρα και έγκλημα εκ του αποτελέσματος»
10. Εισηγητής σε Ημερίδα για Σχέδιο του νέου Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που διοργανώθηκε στην Κομοτηνή την 8/6/1995
11. Εισηγητής στην Β' διήμερη Επιστημονική Συνάντηση των Τομέων Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών των Πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης και Θράκης στη Θεσσαλονίκη την 8-9/11/1996 με γενικό θέμα: «Προβλήματα της συμμετοχής στο έγκλημα»
12. Εισηγητής σε εκδήλωση του ΓΕΣ με γενικό θέμα τη νομοθεσία των ναρκωτικών (Κομοτηνή 19/5/1997)
13. Εισηγητής σε Ημερίδα που συνδιοργάνωσαν ο Τομέας Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών και οι Δικηγορικοί Σύλλογοι Καβάλας και Ξάνθης, με θέμα τις «νεότερες εξελίξεις στο πεδίο του ποινικού δικαίου» στην μεν Καβάλα την 21/6/1997, στη δε Ξάνθη την 25/9/1997
14. Εισηγητής σε Ημερίδα στην Κομοτηνή την 5/11/1997 με γενικό θέμα: «Κατάχρηση της ποινικής καταστολής. το παράδειγμα της δήμευσης οχημάτων», και ειδικότερο θέμα της εισηγήσεως: «Η δήμευση οχημάτων μεθυσμένων οδηγών»
15. Εισηγητής σε Ημερίδα στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κατερίνης με θέμα τα ναρκωτικά 15/12/1997
16. Παρέμβαση στο 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο της ΕΕΠΔ και των Τομέων Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών των τριών Νομικών Σχολών με θέμα «το οργανωμένο έγκλημα»
17. Εισηγητής στην 4^η επιστημονική συνάντηση των Τομέων Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών των Πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης και Θράκης με γενικό θέμα: «Η διακινδύνευση στο Ποινικό Δίκαιο» που έλαβε χώρα στη Θεσσαλονίκη την 12-13/5/2000. Ειδικότερο θέμα της

εισηγήσεως: «Θέματα συρροής στα εγκλήματα διακινδύνευσης»

18. Εισηγητής σε Ημερίδα με θέμα «Από το Πανεπιστήμιο στην πραγματικότητα» που διοργανώθηκε στον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών την 5/6/2000

19. Εισηγητής στο 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της «Ελληνικής Εταιρίας Ποινικού Δικαίου» που έγινε στην Αθήνα την 24, 25, 26/11/2000 με γενικό θέμα «Η ποινική αντιμετώπιση των ναρκωτικών» και ειδικότερα θέμα της εισηγήσεως: «Το κυρωτικό πεδίο των ἀρθρων 5 και 12 και η ακριβέστερη διάκριση και οριοθέτησή τους»

20. Εισηγητής στο 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εργαστηριακής Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας που έγινε στην Θεσσαλονίκη την 4, 5, 6/5/2001 με γενικό θέμα «η χρήση των βιολογικών πειστηρίων στην απονομή του δικαίου» και ειδικότερο θέμα της εισηγήσεως: «Η τοξικοεξάρτηση και η απόδειξή της»

21. Εισηγητής σε Ημερίδα στην Κομοτηνή την 23/1/2002 με γενικό θέμα: «Το διασυνοριακό έγκλημα» και με ειδικότερο θέμα: «Η προσαρμογή της ελληνικής ποινικής νομοθεσίας για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του διασυνοριακού εγκλήματος»

22. Εισηγητής σε Διημερίδα που συνδιοργανώθηκε στην Καβάλα από το Εργαστήριο Ποινικού και Ποινικού Δικονομικού Δικαίου της Νομικής Σχολής ΔΠΘ και τον Δικηγορικό Σύλλογο Καβάλας την 28, 29/3/2003 με γενικό θέμα: «Οι νεότερες εξελίξεις στο ποινικό και ποινικό δικονομικό δίκαιο» και ειδικότερο θέμα της εισηγήσεως: «Η εισβολή του ευρωπαϊκού ποινικού δικαίου: η ποινική μας νομοθεσία σε ένα κρίσιμο ιδεολογικό και δογματικό σταυροδρόμι»

23. Εισηγητής σε Διημερίδα που συνδιοργανώθηκε από την 'Ενωση Ποινικολόγων Ελλάδος και την Εθνική Τράπεζα στην Αθήνα την 18,19/4/2003 με γενικό θέμα «Έγκληματα στις Τραπεζικές και χρηματιστηριακές συναλλαγές» και ειδικότερο θέμα: «Ξέπλυμα βρόμικου χρήματος. Διωκτικές εκτροπές κατά την εφαρμογή του ν. 2331/1995 και ο αναγκαίος εξορθολογισμός της εφαρμογής του»

24. Εισηγητής σε Συνδιάσκεψη του Τμήματος Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών Στελεχών της ΕΛΑΣ στη Θεσ/νίκη την 17/12/2003 με θέμα «Το διασυνοριακό έγκλημα και η προβληματική του»

25. Εισηγητής σε Ημερίδα που διοργανώθηκε από την Αστυνομική Διεύθυνση Ροδόπης με θέμα «Νέοι και Ναρκωτικά» την 5/12/2003 και ειδικότερο θέμα: «Η ποινική αντιμετώπιση του φαινομένου των ναρκωτικών»

26. 22/5/2004 Εισηγητής σε Ημερίδα που οργανώθηκε στην Αλεξανδρούπολη, από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, με θέμα: «Ποινική ευθύνη Ανηλίκων» και ειδικότερη εισήγηση: «Η παραβατικότητα στο χώρο των ναρκωτικών και τα μέτρα για την αντιμετώπισή της»

27. Εισηγητής στα Σεμινάρια Επιμόρφωσης Δικαστών στην Κομοτηνή την 4, 5/11/2004 με θέμα της εισηγήσεως «Το ξέπλυμα του βρόμικου χρήματος. Ειδικότερα προβλήματα»
28. Εισηγητής 14/5/2005 στην Αθήνα στο Δ' Πανελλήνιο Συνέδριο Χειρουργικής με θέμα: «Η ποινικοποίηση των (αποτυχημένων) ιατροχειρουργικών επεμβάσεων και η ένταξή τους στην εν γένει «εγκληματική δραστηριότητα» του ιατρού»
29. 27/6/2005: Εισήγηση στα πλαίσια Ημερίδας του ΔΣΘ στη Θεσσαλονίκη με γενικό θέμα: «Ο νέος ν. 3346/2005» αναφορικά με τις ποινικές του ρυθμίσεις
30. 7/12/2005: Εισήγηση στο ΠΜΣ Νομικής ΑΠΘ: «Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες πράξεις
31. 19/12/2005: ΔΣΑ Ομιλία σε σεμινάριο Ποινικού Δικαίου με θέμα: «Η συρροή εγκλημάτων»
32. 12/5/2006 και 2/11/2006: εισήγηση στη Σχολή δικαστών: (Κομοτηνή): «Η συζητούμενη στην Ε.Ε. πρόταση απόφασης – πλαισίου (COM 2004/328) για τα δικονομικά δικαιώματα στην ποινική διαδικασία: επιβεβαίωση, υπερκέραση ή συρρίκνωση της ΕΣΔΑ;»
33. 3-5/11/2006: Εισήγηση στο Συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων (Θεσσαλονίκη) με γενικό θέμα «Ξέπλυμα βρόμικου χρήματος: «καθαρή» ή ελεύθερη κοινωνία», και ειδικότερο θέμα: «(προηγούμενες) εγκληματικές δραστηριότητες: ταυτολογία ή μετεξέλιξη;»
34. 18/11/2006: Εισήγηση σε Ημερίδα του Δικηγορικού Συλλόγου Κοζάνης με θέμα: «Η νομοθεσία για τα Ναρκωτικά. Νομοτεχνική φυσιογνωμία και προοπτικές»
35. 28, 29/11/2006 Πρόεδρος στις εργασίες του Πανελλήνιου Συνεδρίου της Εγκληματολογίας στην Κομοτηνή
36. 21/7/2007 Εισήγηση στην Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, για την επικείμενη ενσωμάτωση της 3^{ης} Οδηγίας για την νομιμοποίηση, και τις εντεύθεν προκαλούμενες συνέπειες και για την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος
37. 24/10/2007: (Θεσσαλονίκη) και 23/11/2007 (Κομοτηνή). Εισηγήσεις σε σεμινάρια επιμόρφωσης Δικαστών που διοργάνωσε η Εθνική Σχολή Δικαστών, με θέμα: «Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες: Αντεγκληματική σκοπιμότητα και νομοτεχνική κατάστρωση του νόμου»
38. 16/7/2007: Εισήγηση στην Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, για την επικείμενη ενσωμάτωση της 3^{ης} Οδηγίας για την νομιμοποίηση, και τις εντεύθεν προκαλούμενες συνέπειες και για την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος
39. 23,24,25/10/2007: Εισήγηση στην ΕΣΔΙ στην Θεσσαλονίκη και 21,22,23/11/2007 Εισήγηση στην ΕΣΔΙ στην Κομοτηνή με θέμα «Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες:

- Αντεγκληματική σκοπιμότητα και νομοτεχνική κατάστρωση του νόμου»
40. 15/10/2008 Εισηγητής σε ημερίδα της ENOBE με γενικό θέμα: «Η τροποποίηση του νόμου για την νομιμοποίηση εσόδων»
41. 24/11/2008 Εισηγητής σε ημερίδα της ENOBE με γενικό θέμα: «Ο ρόλος του εισαγγελέα στη σύγχρονη νομοθεσία»
42. Εισηγητής σε Ημερίδα του Δικηγορικού Συλλόγου Καλαμάτας (2/2009) με θέμα: «Οι σύγχρονες αντιφάσεις και προκλήσεις της ποινικής νομοθεσίας»
43. 1/4/2009 Εισηγητής και προεδρεύων στο Συνέδριο με θέμα: «Ποινικό σύστημα και σωφρονιστικά μέτρα για τοξικοεξαρτημένα άτομα: η ελληνική και διεθνής εμπειρία», που συνδιοργάνωσαν στην Κομοτηνή ο Τομέας Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών της Νομικής Σχολής ΔΠΘ και το ΚΕΘΕΑ
44. 20-21-22/5/2009 Εισηγητής στην ΕΣΔΙ στην Θεσσαλονίκη (και στην Κομοτηνή) με θέμα: «διακινητής, χρήστης, διακινητής – χρήστης: Η κυρωτική διαφοροποίηση»
45. Εισηγητής στο Συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων (Πειραιάς 27, 28/11/2009) με γενικό θέμα «Σύγχρονες εξελίξεις του ευρωπαϊκού οινομικού ποινικού δικαίου» και με ειδικότερο θέμα: «Η ποινική προστασία των μέσων πληρωμής στην Ε.Ε.»
46. Εισηγητής σε Ημερίδα της ENOBE στη Θεσ/νίκη (19.2.2010) με θέμα: «Ο πρόσφατος ν. 3811/2009 και οι τροποποιήσεις στον Κ.Ν.Ν.»
47. Εισηγητής στο 2° Συνέδριο της Ψυχιατρικής Εταιρίας με γενικό θέμα «Εξαρτήσεις, Συννοσηρότητα, Πρόληψη και Θεραπεία» (Θεσ/νίκη 5-7.3.2010), με ειδικότερο θέμα: «Ναρκωτικά, διακίνηση και χρήση: οι αξιόποινες διαστάσεις»
48. 19.2.2010: Εισηγητής σε Ημερίδα της ENOBE στη Θεσ/νίκη με θέμα: «Ο πρόσφατος ν. 3811/2009 και οι τροποποιήσεις στον Κ.Ν.Ν.»
49. Εισηγητής στο 2° Συνέδριο της Ψυχιατρικής Εταιρίας με γενικό θέμα «Εξαρτήσεις, Συννοσηρότητα, Πρόληψη και Θεραπεία» (Θεσ/νίκη 5-7.3.2010), με ειδικότερο θέμα: «Ναρκωτικά, διακίνηση και χρήση: οι αξιόποινες διαστάσεις».
50. Εισηγητής σε διημερίδα της ΕΕΠ στην Καλαμάτα 14, 15/5/2010. Με θέμα «προσωρινή Κράτηση - υφ' όρον απόλυση (ιδίως οι τροποποιήσεις του ν. 3811/2009»
51. Εισηγητής σε ημερίδα του Δ.Σ.Καλαμάτας (30.6.2010), αναφορικά με την διαχρονική αντεγκληματική πολική κατά των ναρκωτικών.
52. 6/2/2011: Εισηγητής σε επιμορφωτική συνάντηση της ΕΣΔΙ στην Κομοτηνή με θέμα: "Η «δημόσια περιουσία» ως προνομιακός στόχος του οικονομικού εγκλήματος: καθορισμός του (εννοιολογικού) εύρους της και (ανάγκη;) διακρίνουσας προστασίας της".
53. Προεδρεύων σε εργασίες διημερίδας στην Κομοτηνή που συνδιοργανώθηκε από την ΕΕΠ και τον ΔΣΡοδόπης την 8-9/4/2011 με γενικό θέμα: "Η ποινική δίκη μετά τον ν. 3904/2010".

54. 9-11/9/2011: Εισηγητής σε Συνέδριο στη Σάμο με γενικό θέμα: "Ναρκωτικά: πρόληψη και καταστολή" και θέμα της εισηγήσεως: "Η κατασταλτική διάκριση του «διακινητή» από τον «καταναλωτή»: ένα δομικό πρόβλημα αντεγκληματικής στρατηγικής και νομοτυπικής περιγραφής".
55. 3/10/2011: Εισηγητής σε ημερίδα του Δ.Σ. Βόλου με θέμα: Η αξιόποινη "υπερημερία" έναντι του κράτους: ερμηνευτική προσέγγιση των ποινικών διατάξεων για την τιμωρία της οφειλής στο δημόσιο (άρθρο 25 ν. 1882/1990, όπως ισχύει μετά και τον ν. 3943/2011).
56. 2,3/12/2011. Εισηγητής σε Συνέδριο στον Πειραιά με θέμα: «Η αξιόποινη υπερημερία: αληθινή προσβολή της περιουσίας ή καταχρηστική ποινικοποίηση; Δογματικές και δικαιοπολιτικές σκέψεις με αφορμή το αξιόποινο της οφειλής στο δημόσιο»
57. 30,31/3/2012: Εισηγητής σε συνέδριο εις μνήμην Μανωλεδάκη με θέμα: «Η ιδεολογικο-πολιτική ανάγνωση της ιστορίας της καταστολής από τον Μανωλεδάκη: από τις απαρχές του ποινικού δικαίου μέχρι την παγκοσμιοποίησή του»
58. 5-7/10/2012: Εισηγητής σε Συνέδριο Ποινικού Δικαίου στην Κω, με θέμα: «Αποτίμηση των αλλεπάλληλων τροποποιήσεων του ΠΚ με σκοπό την επιτάχυνση της απονομής Ποινικής Δικαιοσύνης την τελευταία τριακονταετία»
59. 12/10/2012: Προεδρεύων σε Ημερίδα του ΔΣΘ με θέμα την «Απάτη περί τις ασφάλειες»
60. 20/11/2012: Εισηγητής σε Νομικό Συμπόσιο που συνδιοργάνωσε η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου με την Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων στην Αθήνα με γενικό θέμα «Σύγχρονες μορφές εγκληματικότητας και οι νέοι ρόλοι του Εισαγγελέα» και θέμα της εισηγήσεως: «Ο εισαγγελέας, η σύγχρονη εγκληματικότητα και ο διαφοροποιημένος ρόλος του στην ποινική καταστολή. Διεύρυνση ή σταδιακή μετάλλαξη του θεσμού;»
61. 15/1/2013: Εισηγητής σε Ημερίδα του Δικηγορικού Συλλόγου Βόλου με θέμα: «Πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις στον Ποινικό Κώδικα (ν.3904/2012 και ν.4055/2012 κ.λ.π.)»
62. 16/2/2013: Προεδρεύων σε Συνέδριο Του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με γενικό θέμα «Εξελίξεις και προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην ΕΕ» και ειδικότερο αντικείμενο της Συνεδρίας «Διερεύνηση των ορίων της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στην ποινική δικαιοσύνη μέσα από ειδικά θέματα».
63. 8-9/3/2013: Εισηγητής στο 2^ο Συνέδριο εις μνήμην Μανωλεδάκη στην Θες/νίκη με θέμα: «Η εκ βάθρων αναδιάταξη του συστήματος ποινών ως αυτονόητη προϋπόθεση για την επανεκίνηση της ποινικής δικαιοσύνης: η πρόταση του Σχεδίου».
64. 10/4/2013: Εισηγητής σε Ημερίδα στο Πάντειο Πανεπιστήμιο με γενικό θέμα «Νομικές και Εγκληματολογικές Προσεγγίσεις της Ποινής»

και ειδικότερο θέμα της εισηγήσεως: «Η πρακτική χρεωκοπία του ποινικού μας συστήματος και η προφανής αναγκαιότητα αναδιάταξης του κυρωτικού οπλοστασίου».

65. 21, 22/5/2013: Εισηγητής σε συνέδριο στην Κομοτηνή με γενικό θέμα: «Οι νέες ρυθμίσεις του Ν 4139/2013 «Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών» και θέμα της εισηγήσεως: «Η ποινικοποίηση της χρήσης ναρκωτικών».

66. 14/10/2013: Ομιλητής κατά την διαδικασία απονομής των βραβείων Μπαμπάκου και Τσιριμώκου από την ΕΕΠ στον ΔΣΑ.

67. 16/10/2013 Θεσσαλονίκη. Εισηγητής σε Ημερίδα του ΔΣΘ με γενικό θέμα “Ναρκωτικά” και θέμα εισηγήσεως: “Η αξιόποινη διακίνηση”.

68. 13-14/12/2013: Εισηγητής σε Συνέδριο της Elsa – Greece με γενικό θέμα: «Οικονομικό Εγκλημα: ουσιαστικοί και δικονομικοί προβληματισμοί» και με ειδικότερη εισήγηση: «Οικονομικό έγκλημα: η τρέχουσα επικαιρότητα και η ποινική της αποτύπωση».

69. 31/1, 2/2/2014: Συμμετοχή σε «στρογγυλή τράπεζα» στα πλαίσια συνεδρίου με γενικό θέμα: «Ποινική συνδιαλλαγή, plea bargaining, και εναλλακτικές μορφές περάτωσης της ποινικής διαδικασίας».

70. 24/10/2014: Λευκωσία σε συνέδριο που οργάνωσε η Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου, με θέμα: «Παράνομη συλλογή αποδείξεων» και θέμα της εισηγήσεως: «Η μαγνητοφώνηση τηλεφωνικών συνδιαλέξεων υπόπτων από τις αρχές».

71. 19-21/12/2014: Εισηγητής σε Συνέδριο του Δικηγορικού Συλλόγου Ιωαννίνων με γενικό θέμα: “Φορολογία – κυρώσεις. Προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων σε συνθήκες οικονομικής κρίσης” και ειδικότερο θέμα εισηγήσεως: “Η αξιόποινη υπερημερία και ιδίως το έγκλημα της μη καταβολής βεβαιωμένων χρεών προς το δημόσιο”.

72. 24-25/4/2015: Εισηγητής σε Συνέδριο που συνδιοργάνωσαν η Νομική Σχολή ΑΠΘ, ο ΔΣΑ και η ΕΕΠ στην Αθήνα με θέμα: “Οικονομικό έγκλημα και διαφθορά στον δημόσιο τομέα: ένα συνεκτικό σχέδιο για την αντιμετώπισή τους”.

73. 16/5/2015: Συμμετοχή σε Ημερίδα Ποινικού Δικαίου που οργάνωσε το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου στην Λευκωσία, με θέμα εισηγήσεως “Η αξιόποινη υπερημερία προς το Δημόσιο: Η ουσιαστικά (ανομιμοποίητη) απαξία του εγκλήματος, τα ανακύπτοντα προβλήματα συρροής προς τα φορολογικά εγκλήματα και ο προφανής κίνδυνος της (ανεπίτρεπτης) διπλής τιμωρίας της ίδιας πράξεως».

74. 4-5/12/2015: Εισηγητής στην Κομοτηνή σε Διημερίδα στη Μνήμη

του Κ. Κωνσταντινίδη με γενικό θέμα: "Σύγχρονα προβλήματα του Ποινικού Δικαίου" και θέμα της εισηγήσεως: "Η ποινική νομόθετηση την εποχή των μνημονίων. Το παράδειγμα της υπηρημερίας επί οφειλών στο Δημόσιο".

75. 9/3/2016: Εισήγηση σε Ημερίδα που συνδιοργάνωσαν στη Θεσσαλονίκη η Νομική Σχολή ΑΠΘ, το Τμήμα Νομικής Παν. Λευκωσίας και το ΚΕΘΕΑ, με γενικό θέμα «εξαρτήσεις: μεταξύ καταστολής και θεραπείας» και τίτλο της εισηγήσεως: «Η ποινική μεταχείριση των εξαρτημένων κατά τον Ν. 4139/2013».

76. 1/4/2016: Εισήγηση στη Θεσσαλονίκη σε Ημερίδα που οργάνωσε ο Ομιλος Νομικού προβληματισμού ACTUS, με θέμα εισηγησέως «Το κυρωτικό σύστημα του ισχύοντος Ποινικού Κώδικα: προβλήματα, πρακτικά αδιέξοδ, προοπτικές».

77. 13/4/2016: Εισηγητης σε Συνέδριο στην Αθήνα που συνδιοργάνωσαν ο Τομέας Εγκληματολογίας του Τμήματος Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του Παντείου και ο Τομέας ποινικών και εγκληματολογικών επιστημών της Νομικής Σχολής ΔΠΘ με γενικό θέμα: «Ποινικοί και Εγκληματολογικοί προβληματισμοί σχετικά με το φαινόμενο των ναρκωτικών» και τίτλο της εισηγήσεως: «Η νέα νομοτεχνική θεώρηση των εγκλημάτων δικαινήσεως ναρκωτικών στον ν. 4139/2013».

78. 12/5/2016: Εισήγηση σε συνέδριο που συνδιοργάνωσαν στην Αθήνα Ο Σύνδεσμος Ελλήνων Εμπορικολόγων, η Ελλημική Εταιρία Ποινικού Δικαίου και η Ελληνική Εταιρία Φορολογικού Δικαίου και Δημοσιονομικών Μελετών με γενικό θέμα: «Ευθύνες των εταιρικών διοικήσεων και μετόχων κατά το εταιρικό, φορολογικό και ποινικό δίκαιο» και θέμα της εισηγήσεως: «Υπεξαίρεση και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα».

VIII. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΩΝ

1. Από το 2001 μέχρι και σήμερα μέλος της Συντακτικής Επιτροπής των «Ποινικών Χρονικών»
2. Από το 1991 τακτικός συνεργάτης και από το 1996 μέχρι και το 1999 μέλος της Συντακτικής Επιτροπής της «ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗΣ»
3. Από το 1992 μέχρι και το 2002 τακτικός συνεργάτης της ετήσιας εκδόσεως «Επιθεώρηση Νομολογίας»
4. Μέλος της «Ενώσεως Ελλήνων Ποινικολόγων», της «Ελληνικής Εταιρίας Ποινικού Δικαίου» και της «Εταιρίας Νομικών Βορείου Ελλάδος»

5. Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων (2010-2013, 2013-2016)

IX. ΛΟΙΠΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

1. Μέλος των τριμελών εισηγητικών επιτροπών για την εκλογή άλλων μελών ΔΕΠ
2. Μέλος της Γενικής Συνελεύσεως της Νομικής Σχολής του ΔΠΘ από τον Δεκέμβριο του 1990 μέχρι και σήμερα
3. Μέλος επιτροπής για την σύνταξη του κανονισμού ίδρυσης και λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής ΔΠΘ
4. **Αναπληρωτής Συντονιστής** για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής ΔΠΘ από το 1999 έως 2008
5. **Πρόεδρος** της Επιτροπής Κατατακτηρίων Εξετάσεων του Τμήματος Νομικής για τα έτη 2001 και 2002
6. Μέλος του Δ.Σ. της «Εταιρίας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης» (ΕΑΔΠ - ΔΠΘ) από το 1995 έως και σήμερα
7. **Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος** της ΕΑΔΠ – ΔΠΘ από τον Ιούνιο 1995 έως Φεβρουάριο 1998
8. **Διευθύνων Σύμβουλος** της ΕΑΔΠ - ΔΠΘ από την 1/3/1998 έως και σήμερα
9. Μέλος της Επιτροπής Προμηθειών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης κατά το διάστημα Αύγουστος 1991 - Απρίλιος 1992
10. Εκπρόσωπος της Νομικής Σχολής στη Σύγκλητο για το έτος 1996/1997
11. Αναπληρωτής εκπρόσωπος της Νομικής Σχολής στη Σύγκλητο για το έτος 2003/2004
12. Μέλος της Επιτροπής Προεπιλογής του Δημόσιου διαγωνισμού για την ανέγερση της Ιατρικής III (2003)
13. Αναπληρωματικό μέλος στο Τεχνικό Συμβούλιο (για τριετή θητεία Απόφ. Συγκλήτου 11/586/2.3.2004)
14. **Πρόεδρος** της Επιτροπής Εισηγήσεως για την κατακύρωση του δημόσιου μειοδοτικού διαγωνισμού, για την ανέγερση των προκλινικών κτιρίων της Ιατρικής Σχολής
15. Μέλος του Πανεπιστημιακού Συμβουλίου του ΔΠΘ από τον Μάρτιο του 1998 μέχρι 2000
16. Μέλος της **Νομικής Υπηρεσίας** του ΔΠΘ από το 1997 μέχρι και σήμερα
17. **Πρόεδρος του Τμήματος** Φιλολογίας Παρευξεινίων Γλωσσών και Πολιτισμού από το 2007 μέχρι και 2010, ορισθείς από την Σύγκλητο του Δ.Π.Θ.
18. **Αναπληρωτής Πρόεδρος της Νομικής Σχολής ΔΠΘ** από το

9.2007 έως το 8.2009 και επανεκλεγείς για θητεία από 9. 2009 έως 8. 2011

19. Υπό την ιδιότητα ως **προέδρου Τμήματος** (Φιλολογίας Παρευξεινίων Γλωσσών και Πολιτισμού) και ως **Αναπληρωτή Προέδρου** της Νομικής Σχολής, μέλος της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ.

20. Διευθυντής του Τομέα Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών (2011-2014, 2015-2016)

21. Εκλεγμένο **μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του Δ.Π.Θ.** για τετραετή θητεία (2013-2016), θέση από την οποία παραιτήθηκε τον Φεβρουάριο 2015

22. Μέλος του Συμβουλίου Σπουδών της Εθνικής Σχολής Δικαστών